

Φυλακές: Γενικευμένη περιστολή δικαιωμάτων και διακριτική μεταχείριση κρατουμένων δεν συμβαδίζουν με το Κράτος Δικαίου.

Όπως έχουμε και στο πρόσφατο παρελθόν επισημάνει, η επέλαση της πανδημίας είχε ως συνέπεια την περιστολή δικαιωμάτων μέσα στα καταστήματα κράτησης. Κατάργηση αδειών και επισκεπτηρίων, αναστολή μεταγωγών, αναστολή εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, μη θέσπιση διατάξεων για την απόλυση με όρους του ευάλωτου πληθυσμού και των ηλικιωμένων κρατούμενων. Επιπλέον σωρεία δικών κρατουμένων αναβάλλονται, με αποτέλεσμα να συνεχίζεται η έκτιση ποινών που πιθανόν θα μετριάζονταν ή και θα ανατρέπονταν από τα δευτεροβάθμια ιδίως δικαστήρια.

Βέβαια, ήδη από τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Αντεγκληματικής Πολιτικής στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη από το Υπουργείο Δικαιοσύνης όπου πάντοτε ανήκε στην Ελλάδα, όπως και σε όλες σχεδόν τις ευρωπαϊκές χώρες, διαφαινόταν η πρόθεση αυστηροποίησης του πλαισίου έκτισης της ποινής και η περιστολή δικαιωμάτων των κρατουμένων. Η ψήφιση του πρόσφατου νόμου περί ρυθμίσεων σωφρονιστικής νομοθεσίας επιβεβαίωσε αυτήν την τάση οπισθοδρόμησης. Όπως η ΕΛΕΔΑ επισήμανε κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην αρμόδια Επιτροπή της Βουλής, η αναιτιολόγητη περιστολή των δικαιωμάτων των αδειών κρατουμένων και των μεταγωγών τους σε αγροτικές φυλακές, απομακρύνει τις δυνατότητες κοινωνικής επανένταξης και οικοδομεί ένα τιμωρητισμό που απέχει από το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Αυτό το γενικότερο πλαίσιο οπισθοδρόμησης συνδυάζεται όπως αποκαλύπτεται με περιπτώσεις στοχευμένης αυθαιρεσίας. Πράγματι, στον Ν. 4760/2020 υπάρχει και μία σχεδόν φωτογραφική για τον κρατούμενο Δημήτρη Κουφοντίνα διάταξη που οδήγησε στην απομάκρυνσή του από τις αγροτικές φυλακές. Ο συγκεκριμένος κρατούμενος υφίσταται χρόνια διακριτική μεταχείριση, καθώς η χορήγηση άδειας στο πρόσωπό του καθυστέρησε επτά έτη (είχε θεμελιώσει δικαίωμα από το έτος 2010 με την πρώτη άδεια να του χορηγείται το έτος 2017), ενώ στερείται του δικαιώματος άδειας εκ νέου από τον Μάρτιο του 2019 με αιτιολογίες προσχηματικές. Η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου έχει και στο παρελθόν τονίσει ότι κατά την έκτιση της ποινής [επιβάλλεται η τήρηση των αρχών του κράτους δικαίου](#) με την ορθή εφαρμογή του νόμου για όλους, χωρίς εξαιρέσεις.

Με τον ίδιο τρόπο και σήμερα θεωρούμε ότι η διακριτική μεταχείριση κρατουμένων που λαμβάνει χώρα κατά παρέκκλιση της αρχής της νομιμότητας ουσιαστικά συνιστά την επιβολή μίας περαιτέρω ποινής. Ο νομοθέτης και η διοίκηση οφείλουν να μην μεροληπτούν σε βάρος κρατουμένου κατά το στάδιο της έκτισης της ποινής όσο απεχθείς κι αν είναι οι πράξεις για τις οποίες καταδικάστηκε ή οι αντιλήψεις και ιδεολογικές του πεποιθήσεις. Η υπέρμετρη και αναιτιολόγητη περιστολή των δικαιωμάτων των κρατουμένων και η τιμωρητική διάσταση της αντεγκληματικής πολιτικής θα πρέπει κάποια στιγμή να εκλείψουν.